

Kitabu cha Ayubu
Kikao cha 4: Aina na Muundo na Asili ya Hekima
Na John Walton

Huyu ni Dk. John Walton na mafundisho yake juu ya Kitabu cha Ayubu. Hiki ni kipindi cha 4, Aina na Muundo, na Asili ya Hekima.

Utangulizi [00:24-00:57]

Naam, wakati umefika kwa sisi kuzungumza kuhusu aina ya Kitabu cha Ayubu na muundo wake. Kwa hivyo, hapa ndio tunapaswa kufikiria: kitabu hiki ni cha kweli? Watu wengine wangejibu swali hilo kwa kuuliza, je, ni historia au hadithi? Nadhani hiyo ni dichotomy ya uwongo. Hizi ndizo chaguzi mbili pekee kwenye meza.

Umuhimu wa Aina [00:57-4:16]

Na kwa hivyo, tunapaswa kufikiria juu ya kile kitabu kinafanya na jinsi inavyofanya. Sasa hilo ni swali la aina, lakini inabidi tuelewe kwamba aina ni jambo gumu. Aina hutusaidia kujua jinsi ya kusoma kitabu. Unajua, ikiwa tulikuwa tunasoma fumbo, tungeisoma tofauti na ikiwa tunasoma wasifu. Ikiwa tunasoma tahariri, hiyo ni tofauti na kusoma katuni. Tunasoma mambo kwa njia tofauti tunapoelewa aina zao. Lakini aina gani au utambulisho wa aina huweka kipande cha fasihi katika jumuiya ya fasihi kama. Inabainisha mambo yanayofanana nayo, na kwa kufanya hivyo, inatupa mikakati ya kusoma ambayo inategemea kikundi kwa ujumla. Hiyo inamaanisha ili kitambulisho cha aina iwe na maana, lazima tuwe na washiriki wengine katika seti, vinginevyo, haitusaidii kusoma.

Hapo ndipo tunapokutana na matatizo fulani na Ayubu. Kwa upande mmoja, tunaweza kuitambua kwa urahisi vya kutosha kama fasihi ya hekima. Hiyo ni kategoria pana, lakini tunajua kwamba kuna aina nyingi tofauti za fasihi ya hekima. Methali, methali ni aina ya fasihi ya hekima. Hiyo ni tofauti sana kuliko mazungumzo; kunaweza kuwa na mazungumzo ya busara. Na hivyo, kusema ni hekima fasihi hutupatia kategoria pana na inatupa hisia fulani ya matarajio, lakini haitupi mkakati kwa kila sekunde.

Na hapo ndipo tunapoingia kwenye tatizo na Kitabu cha Ayubu. Hakuna kitu kama hicho. Hakuna jumuiya ya fasihi zaidi ya wigo mpana wa hekima. Ni kweli, ninamaanisha, tuna vipande vya fasihi ambavyo ni mazungumzo na Ayubu ana mazungumzo ndani yake. Tuna vipande vya fasihi ambavyo ni nyimbo za hekima, na Ayubu ana wimbo wa hekima. Tuna vichapo ambavyo ni hotuba, na Ayubu ana hotuba fulani. Kwa hivyo, ina vipande na vipande vya aina ambazo tunajua kutoka kwa vipande vingine.

Lakini unapokitazama Kitabu cha Ayubu kwa ujumla wake, hakuna kitu kama hicho. Kuna vitabu vingine vinavyozungumzia mateso yasiyo na hatia katika ulimwengu wa kale, lakini kwa kweli si kama Ayubu hata kidogo. Kwa hivyo, kama matokeo, tuna aina nyingi za muziki ndani ya kitabu. Tuna idadi ya matukio sawa katika ulimwengu wa kale wa Mashariki ya Karibu, lakini kwa kweli hatuna chochote ambacho kinafanana kabisa na Kitabu cha Ayubu, ambayo ina maana kwamba tuko peke yetu kidogo nje ya kategoria hizo za jumla ambazo tunaweza kushughulikia.

Ayubu kama Jaribio la Fikra [4:16-5:57]

Ni fasihi ya hekima, na ambayo inaweza kutuongoza kupitia maswali yetu mengi kuhusu mkakati wa kusoma. Aina moja ya fasihi ya hekima, na ndiyo ambayo ningependa kupendekeza, ni aina ya majaribio ya mawazo. Katika jaribio la mawazo, unapendekeza hali. Ni hali ambayo imeundwa kwa uangalifu ili kuwa na vipengele vyote muhimu kwa suala kuchunguzwa. Tena, tunaona kwamba Yesu anafanya hivyo katika mifano.

Mafumbo si akaunti, simulizi, kuhusu matukio halisi. Ni matukio ambayo, kwa maana fulani, yangeweza kuwa ya kweli, lakini kwa maana nyingine sivyo. Maelezo yanawekwa pamoja kwa namna fulani ili kutusaidia kufikiria kuhusu suala fulani. Kwa hivyo, mfano ni aina moja ya majaribio ya mawazo.

Siamini kwamba Ayubu ni mfano, lakini nadhani ni aina nyingine ya majaribio ya mawazo. Katika jaribio la mawazo, ni aina ya hali ya nini-ikiwa. Ikiwa tungekuwa na hali

kama hii? Jambo sio kudai kwamba matukio katika jaribio la fikira yalitokea , lakini yanachota nguvu zao za kifalsafa kutoka kwa asili yao ya kweli ya kifaa cha kufikiria.

Kusukuma kwa Nguvu [5:57-7:28]

Fikiria hii, na inaweza kutokea, lakini hii ni kali zaidi. Kila kitu kimekithiri katika Kitabu cha Ayubu. Tutagundua kuwa kila kitu kimepanuliwa hadi kupita kiasi iwezekanavyo. Ni wale waliokithiri ambao hufanya kitabu kufanya kazi. Kama Ayubu angekuwa mwenye haki kidogo, yeye ni mzuri sana wakati mwingi, basi kitabu kisingefanya kazi kwa sababu ungeweza kusema, “Loo, alifanya mambo fulani vibaya,” na hilo linaweza kuwa tatizo. Ikiwa mateso yake hayakuwa makubwa sana, kama yangetokea hatua kwa hatua au hayakuwa ya kina sana, ya kina, tunaweza kusema, "Naam, anateseka kidogo. Kila mtu anateseka kidogo." Na, unajua, tunaweza kutoa hesabu kwa hilo labda. Kidogo cha tabia isiyo ya haki na mateso kidogo, na vizuri, hiyo ndiyo dunia ambayo mara nyingi tunakabiliana nayo. Lakini hapana, hapana, katika Kitabu cha Ayubu, kila kitu kimevutwa kwa ukali zaidi. Ili kusiwe na majibu mepesi yaliyobaki mezani, ona huo ndio mkakati. Ondoa majibu yote rahisi, na umesalia kushughulikia wazo la kifalsafa, hatua ya hekima.

Ayubu kama Muundo wa Fasihi [7:28-11:21]

Swali kuhusu kama matukio ni ya kweli basi halijawekwa sawa. Yako karibu kuwekwa pamoja ili kuwa ya surreal bado kuwa halisi vya kutosha, lakini zaidi, kali zaidi kuliko vile tunavyoweza kufikiria. Sasa, hebu tufikirie jambo hili kidogo. Ikiwa ni jaribio la mawazo, basi angalau baadhi ya sehemu za kitabu, tutalazimika kukiita tu muundo wa kifasihi badala ya tukio la kweli, muundo wa kifasihi.

Sasa kuna baadhi ya sehemu za kitabu ambazo kila mtu amekubali kwa muda mrefu kuwa ni za kifasihi. Hotuba za marafiki, watu hawaongei hivyo, bila kutazama tu. Watu hawazungumzi ovyoovyo kwa lugha hii ya hali ya juu. Hata baadhi ya wasemaji wetu bora hawaongei hivyo. Na zaidi ya hayo, hata kama walifanya hivyo, hata kama ungeweza kusema, vema, katika ulimwengu wa kale walifanya hivyo, na hawa walikuwa

watu werevu sana na kadhalika, na kadhalika, hakuna mwandishi wa stenographer. Hawana waandishi wa stenograph katika ulimwengu wa kale kukaa chini huko na kuchukua yote chini. Hotuba za marafiki ni muundo wa kifasihi. Kila mtu ametambua hilo.

Lakini unaona hiyo inafanya nini? Mara tu tunapotambua baadhi ya sehemu ya kitabu kama muundo wa kifasihi, basi inatubidi kuuliza swali, je, hilo linaenda umbali gani? Ni kiasi gani kati yake ni muundo wa kifasihi, na ni kiasi gani kinaweza kuwa rekodi tu ya matukio? Unachora mstari wapi? Na mara tu umekubali kwamba baadhi ya sehemu za kitabu ni muundo wa kifasihi, haijalishi unatoa mstari wapi kwa sababu muundo wa fasihi ni sawa katika jaribio la mawazo.

Sasa naamini kwamba Ayubu alikuwa mtu halisi katika siku za nyuma ambaye alikuwa amejulikana sana katika ulimwengu wa kale kuwa mtu mzuri sana ambaye kwa kweli alipatwa na matukio ya kukata tamaa. Mimi huwa nafikiri kwamba kweli yeye ni mtu wa namna hiyo. Lakini nadhani hadithi hii kumhusu ni jaribio la mawazo kwa kutumia mtu huyu anayejulikana sana ili kuchunguza dhana ya hekima. Kwa hivyo, ninachukua fomu ya msingi ya simulizi. Hapana, sipaswi kusema kwamba maudhui ya msingi na masimulizi, yanayomaanisha maisha ya Ayubu, mateso ya haki ya mwanadamu, ni aina ya nanga ya kihistoria katika siku za nyuma halisi. Lakini nadhani kwamba sehemu kubwa ya kitabu hiki ni jaribio la mawazo, muundo wa kifasihi. Tena, matumizi ya mambo ya kupita kiasi, na masuala ya kifalsafa ambayo yanaletwa mezani, yote yanafaa kutoa hoja.

Maneno ya Mungu katika Jaribio la Fikra [11:21-12:53]

Sasa, labda unapambana na wazo hilo. Endelea kulifikiria. Labda hauko, lakini labda hatua yangu inayofuata itakuwa moja ambayo ni ngumu zaidi kumeza. Kwa hivyo, fikiria pamoja nami, ikiwa kitabu, kwa sehemu kubwa, ni jaribio la mawazo, muundo wa kifasihi, je, hiyo pia ni kweli kwa hotuba za Mungu? Je, huyu pia ni mwandishi aliyevuviwa, akiweka maneno katika kinywa cha Mungu kushughulikia suala lililopo? Na inasema nini kuhusu tukio la ufunguzi mbinguni? Je, huo pia ni muundo wa kifasihi?

Je! hiyo pia imeundwa kuweka hali mbaya? Inaweza kuwa muhimu kufikiria juu yake kwa njia hiyo. Ninapendekeza kwamba angalau ufikirie juu yake kwa maneno hayo. Kumbuka, ukweli wa kitabu uko katika mafundisho yake ya hekima, yaani, kile kinachothibitishwa. Ukweli wa kitabu hauhitaji chochote katika kiwango cha historia. Ni kitabu cha hekima. Na ikiwa ni jaribio la mawazo. Imechorwa kwa kupita kiasi.

Faida za Kuona Ayubu kama Jaribio la Fikra [12:53-14:40]

Hapa kuna faida ya kufikiria hata tukio la mbinguni kama sehemu ya jaribio la mawazo ya kuunda fasihi. Itatusaidia kuepuka tatizo kubwa la kufikiri hivyo ndivyo Mungu anavyofanya kazi. Ikiwa hili ni jaribio la mawazo, ni kusema tu, je kama tukio kama hilo mbinguni lingefunguka? Je, ikiwa hii ndiyo sura ambayo mazungumzo yalifanyika? Yote hayo ni kuweka mazingira ya Ayubu. Je, unaona jinsi hii inavyoepuka mambo fulani ambayo wasomaji mara nyingi huhangaika nayo katika kitabu? Hii haikusudii kutoa picha ya Mungu anayefanya dau na shetani; kwa baadhi ya watu, hilo limekuwa tatizo sana kufikiri kwamba Mungu angefanya kazi hivyo. Kwa baadhi ya watu, wanatazama kitabu, na wanaangalia maisha yao, na wanasema, "Labda Mungu na Shetani wanazungumza kunihusu. Labda uzoefu wangu ni kwa sababu ya dau fulani la kiungu." Hiyo sio tunayopaswa kupata kutoka kwa kitabu hiki. Hiyo sio chaguo kwenye meza. Hivi sivyo kitabu hiki kinafanya. Hakika haya ni maswala magumu na magumu kwetu kuyatafakari. Lakini fikiria juu yake.

Kitabu hiki hakihusu Majadiliano ya Mbinguni [14:40-15:47]

Mafundisho ya kitabu hicho hayafungamani na ukweli wa matukio. Mafundisho ya kitabu hiki yamejengwa kutokana na mazingira ya kifasihi ambayo yamewekwa. Na ikiwa ni jaribio la mawazo, kumekuwa na ubunifu mwingi unaoendelea katika kuweka hali hiyo. Jaribu tu. Ijaribu tu ili majibu rahisi yasiwepo mezani, na kuwe na nafasi ya majadiliano kuhusu jinsi tunapaswa kufikiria kuhusu ulimwengu na kile ambacho Mungu anafanya au asichofanya. Simaanishi anachofanya au asichofanya katika kikao mbinguni, lakini tunamfikiriaje Mungu na wajibu wake wa kuteseka au jinsi asivyohusika na

mateso? Tunafikiriye kuhusu daraka la Mungu katika matukio tunayopata ulimwenguni? Sio juu ya kile kinachoendelea katika mijadala ya mbinguni.

Mbinu ya Balagha: Muundo na Wimbo wa Hekima [15:47-20:20]

Kwa hivyo, tukiwa na aina hiyo ya wazo la majaribio ya mawazo akilini, tunataka kuzungumzia jinsi kitabu hiki kinatimiza mafundisho yake. Huu ndio tunaita mkakati wa balagha. Inazungumzia jinsi kitabu kinavyowekwa kihalisi. Muundo wa kitabu ni rahisi sana kutambua. Ina athari ya sandwich. Tuna utangulizi wa nathari wenye tukio mbinguni na matukio ya Ayubu. Tuna epilogue ya nathari ambapo Mungu anamrejesha Ayubu. Kwa hivyo hizo ni hazina mbili.

Katikati kabisa ya kitabu, tuna wimbo wa hekima. Watu wengi wamejiuliza juu ya wimbo huo wa hekima. Katika usomaji wa kawaida, mtu anaweza kufikiria kwa urahisi kuwa ni Ayubu anayezungumza. Ayubu anazungumza katika sura ya 27. Sura ya 28 ni wimbo wa hekima. Na katika sura ya 29, Ayubu anazungumza. Haileti mzungumzaji mpya katika 28. Na kwa hivyo, watu wengine wamedhani kuwa ni Ayubu anayezungumza moja kwa moja.

Lakini kuna tatizo. Sehemu inayoishia 27 ni sehemu ya mazungumzo ya kitabu. Sehemu inayoanza mwaka wa 29 ni sehemu ya hotuba ya kitabu. Wimbo huo wa hekima upo baina yao. Kwa kweli, hutoa mpito kutoka sehemu ya mazungumzo hadi sehemu ya mazungumzo. Tunachopata, iwe tunatazama katika sehemu ya mazungumzo au sehemu ya mazungumzo, ni kwamba hakuna mahali ambapo Ayubu ana aina ya mtazamo unaowakilishwa katika sura ya 28. Wimbo wa hekima una nafasi, mtazamo, na utambuzi ambao Ayubu hana kama mtu kabla au baada yake. Kwa hivyo, kwa kweli si sawa katika kinywa cha Ayubu.

Njia mbadala, na ambayo watu wengi huikubali na ninakubaliana nayo, ni kwamba katika wimbo wa hekima katika sura ya 28, msimulizi anarudi kucheza. Aliyetupa epilogue, samahani, prologue na epilogue, ambaye alianzisha eneo na kuleta hitimisho, amerudi katikati. Na anarudi baada ya kumaliza mazungumzo kati ya Ayubu na marafiki zake.

Hiyo ndiyo sehemu ya mazungumzo inayoanzia katika sura ya tatu na kupitia sura ya 27. Huku Ayubu na marafiki zake wakizungumza kwa tafauti, na yote hayo yanaisha, hotuba zinakuwa fupi. Na katika wa mwisho, Sofari hana hata la kusema. Ametoa hoja yake. Amemaliza. Bildadi ni fupi sana. Wameishiwa na mvuke kwenye mazungumzo. Kumbuka, mazungumzo haya yanapaswa kuwa yakifanyika miongoni mwa watu wenye hekima zaidi waliojulikana katika ulimwengu wa kale, na unafika mwisho wake na wimbo wa hekima kwa njia ya ufafanuzi sana na ya ufasaha kimsingi unasema, "Je, hiyo ndiyo yote uliyo nayo? Ni hivyo?"

Na kisha kitabu, katika wimbo huo wa hekima, kinageuza mawazo yetu kutoka kwenye kile kinachoonekana kama mjadala kuhusu haki. Na inasema, "Hapana, unaikosa. Unaikosa kabisa. Inahusu hekima." Kwa hivyo, wimbo wa hekima, naamini, una jukumu kubwa sana katikati ya kitabu, kwani unatubadilisha kutoka mazungumzo hadi mazungumzo, kwani inaonyesha kuwa sehemu ya mazungumzo haikutimiza chochote kwani inamrudisha msimulizi katika aina ya kutusogeza kwenye sehemu inayofuata. Na inatusaidia kuona tatizo ni nini hasa. Tutarudi kwa hilo baadaye.

Mazungumzo na Mazungumzo [20:20-23:30]

Kwa hivyo, tunayo utangulizi wetu na epilogue. Tuna wimbo wa hekima katikati, na kisha sehemu kuu ni mazungumzo na mazungumzo. Mazungumzo huja kwanza. Hapa ndipo tunapata Ayubu na marafiki zake wakijadili masuala hayo. Na hivyo, tuna Elifazi na Bildadi, na Sofari, kila mmoja akitoa hotuba, na Ayubu akijibu kwao. Hiyo ndiyo sehemu ya mazungumzo. Inaanza na maombolezo ya Ayubu katika sura ya tatu na kuendelea na hotuba ya Elifazi katika sura ya nne na kupitia 27, kisha kwa wimbo wa hekima na kisha hotuba.

Mazungumzo ni tofauti na mazungumzo kwa sababu hayajabadilishana. Na kwa hivyo, hapa, hawa ni wahusika watatu tu wanaotoa hotuba. Ayubu atoa hotuba zake katika 29 hadi 31, Elihu atoa hotuba zake katika 32 hadi 37, na kisha Yahweh atoa hotuba na hiyo inajaza sehemu ya hotuba.

Kwa hivyo, tuna mazungumzo na mazungumzo, ambayo yana maudhui mengi ghafi ya kitabu. Na kisha epilogue huchota yote hadi mwisho. Sasa naona muundo huu unatusaidia kuelewa mkakati wa balagha. Hiyo ni, muundo hutusaidia kushughulikia jinsi kesi inavyojengwa. Sioni kuwa kipande chochote kinaweza kuachwa kwa urahisi kwenye kitabu na bado kiwe thabiti na kukamilisha madhumuni yake. Ndio, zinatofautiana sana kimaandishi. Una simulizi; una mazungumzo; una mazungumzo; una wimbo. Ni tofauti sana, lakini zote zinafanya kazi pamoja, na huwezi kumwacha yeyote kati yao na bado una kitu ambacho kina ujumbe thabiti kwake.

Kwa hivyo, tunapofanya kazi kupitia kitabu, tutakuwa tukiunda mkakati wa balagha. Tutatafuta mchango ambao kila sehemu ya kitabu hutoa kwa sababu tunaamini kwamba kila sehemu inatoa mchango. Tunakichukulia kitabu hiki kama kitu kizima kama umoja, si kitu ambacho kimetupwa pamoja kama pamba ya viraka au kwa mikono mingi tofauti. Ndio maana nilizungumza mapema juu ya wazo kwamba hii inaweza kuwa moja ya vipande ambavyo vinakusanyika kama kitabu. Ikiwa ni muundo wa kifasihi, ikiwa umeundwa, umetungwa, jaribio la mawazo na ujumbe wa hekima na kwamba vipande vyote ni sehemu yake, hii inaweza kuwa imetungwa kama kitabu. Ingawa, mabaraza ya ulimwengu wa kale walikuwa na talanta, na wangeweza kuweka hii pamoja kama kipande cha mdomo pia. Ingekuwa mengi ya kujifunza, mengi ya kukariri, lakini bards ya ulimwengu wa kale walifanya hivyo. Baadhi ya fasihi ya Homeric ni ndefu yenyewe, na hiyo ilipitishwa kwa mdomo. Kwa hiyo, ni vigumu kusema, na mwisho, haijalishi.

Mkakati wa Balagha na Dhamira ya Kimamlaka [23:30-26:17]

Tunayo kitabu kama kilivyo. Ina muundo unaotambulika, unaoweza kutambulika kwa urahisi. Na hiyo inaipa mkakati wake wa balagha. Na kwa hiyo, kutokana na hilo, tutajaribu kuelewa ujumbe wa kitabu hicho.

Mkakati wa balagha hutuambia kile ambacho mwandishi anafanya. Mkakati wa balagha ni mkakati wa mwandishi. Tena, ninatumia mwandishi; hiyo ni aina ya njia ya mkato hapa kwa mwasilishaji, iwe ya mdomo au ya maandishi. Ni mkakati wa balagha unaotusaidia kuona nia ya mwandishi. Na nia hiyo ndiyo yenye mamlaka. Kumbuka, ni

mamlaka ya Mungu, lakini Mungu ameweka mamlaka hayo kwa mwasilianishi wa kibinadamu. Na ikiwa tutapata ujumbe wa mamlaka ya Mungu, inatubidi kuupata kupitia kwa mwasilishaji wa kibinadamu. Kwa hivyo, sisi huwa tunatafuta kile tunachokiita nia ya mwandishi. Wanapata nini?

Ninaamini kuwa sehemu ya nia ya mwandishi ni jaribio la mawazo. Baadhi wanaweza kutofautiana, na hiyo ni sawa. Itafanya tofauti. Itaathiri jinsi tunavyofikiri kuhusu sehemu mbalimbali za kitabu. Lakini mwishowe, ndivyo tunavyojaribu kufikia. Kumbuka, wafasiri waaminifu, wanafuatilia ujumbe wa kitabu ambacho kilitolewa na Mungu, kupitia mwasilianishi wa kibinadamu, chombo cha kibinadamu, kwetu.

Biblia iliandikwa kwa ajili yetu, lakini haikuandikwa kwa ajili yetu. Na kwa hiyo, inatubidi kujaribu kutambua ni kitu gani ambacho yule mwasilianishi binadamu alikuwa anapata. Hapo ndipo tutapata mamlaka. Hatuna uhuru wa kujitegemea, kwa aina ya kusoma mambo yetu wenyewe ndani yake. Hatuna uhuru wa kusema, "Loo, nadhani kitabu kinanitaka nifikiri hivi." Ikiwa huwezi kuipata kutoka kwenye kitabu chenyewe, huipati kutoka kwa Mungu. Na kisha ni faida gani?

Kwa hivyo, tunazingatia aina na matatizo yote ambayo tumependekeza. Tunatilia maanani mbinu ya usemi, yote hayo, tukijaribu kutusaidia kupata ufahamu bora tuwezao wa kile ambacho kitabu kilichopuliziwa kinasema, ambacho mwandishi alikusudia jinsi Mungu alivyowasiliana kupitia kwao.

Huyu ni Dk. John Walton na mafundisho yake juu ya Kitabu cha Ayubu. Hiki ni kipindi cha 4, Aina na Muundo, na Asili ya Hekima. [26:17]